

# Esej literacki - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                             |
|---------------------|---------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Esej literacki                              |
| Kod przedmiotu      | 09.2-WH-LPKSGP-WH-PKP-EL-S19                |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a>       |
| Kierunek            | Literatura popularna i kreacje światów gier |
| Profil              | ogólnoakademicki                            |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata        |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2022/2023                    |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                 |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 3                                                                               |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 2                                                                               |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                     |
| Język nauczania                 | polski                                                                          |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>prof. dr hab. Marta Ruszczyńska</li></ul> |

| Formy zajęć  |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|--------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć  | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Laboratorium | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Zasadniczym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wyznacznikami gatunkowymi eseju w jego odmianie literackiej. W ramach zajęć studenci analizują poetykę tego gatunku oraz rozpoznają konteksty, które sprzyjały eseistycznej twórczości. Nabyta wiedza pozwoli im wykorzystać posiadane kompetencje w procesie ujawniania i interpretacji różnych form eseistycznych, także eseju jako elementu inwariantnego w obrębie innych gatunków. W swoim zamierzeniu zajęcia mają również otworzyć studentów na własną twórczość o charakterze eseistycznym, gdyż końcowym efektem zajęć jest przedstawienie pracy eseistycznej.

## Wymagania wstępne

Wymagane są podstawowe umiejętności i kompetencje w zakresie twórczego pisania.

## Zakres tematyczny

1. Początki i historia eseju.
2. Trudności w twórczości eseistycznej.
3. Forma literacka eseju.
4. Klasycy gatunku.
5. Wyznaczniki gatunkowe.
6. Poetyka i teoria eseju w literaturze polskiej i obcej.
7. Polska szkoła eseju.
8. Esej w cieniu historii.
9. Kultura i sztuka.
10. Formy eseistycznego dyskursu w literaturze.
11. Eseistyka w pracach naukowych.
12. Nawiązania i kontynuacje.
13. Omówienie i prezentacja prac studentów.

## Metody kształcenia

Opis wyjaśniający, rozmowa nauczająca, dyskusja.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                     | Symbole efektów                                                           | Metody weryfikacji                                                                                                     | Forma zajęć                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| student posiada specjalistyczną wiedzę, dzięki której potrafi rozpoznać i scharakteryzować podstawowe elementy poetyki eseju    | <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">KKG_W17</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• aktywność w trakcie zajęć</li><li>• dyskusja</li><li>• praca pisemna</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Laboratorium</li></ul> |
| student potrafi wykorzystać specjalistyczną wiedzę do analizy różnych form eseistycznych, a także w zakresie własnej twórczości | <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">KKG_U19</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• aktywność w trakcie zajęć</li><li>• dyskusja</li><li>• praca pisemna</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Laboratorium</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                 | Symbole efektów                                                              | Metody weryfikacji                                                                                                         | Forma zajęć                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| student potrafi określić specyfikę twórczości eseistycznej i pokazać jej miejsce w szeroko pojętej kulturze | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KKG1_K07</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• dyskusja</li> <li>• praca pisemna</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Laboratorium</li> </ul> |

## Warunki zaliczenia

Aktywny udział w zajęciach, napisanie pracy zaliczeniowej (esej) na ocenę pozytywną (zawartość merytoryczna, poprawność językowa, edytorska). Na ocenę pozytywną składają się oceny częściowe:

1. Ocena z pracy eseistycznej (60%);
2. Oceny z aktywności studenta - dłuższe wypowiedzi, udział w dyskusji (40%);

## Literatura podstawowa

Aureliusz M., *Rozmyślania*, przeł. M.Reiter, Warszawa 1988.

Cailliois R., *Odpowiedzialność i styl. Eseje*, wyb. M. Żurowski, wstęp J. Błoński, Warszawa 1967.

Eco U., *Dopiski na marginesie „Imienia róży”*, [w:] tegoż, *Imię róży*, przekł. A. Szymanowski, Warszawa 1987.

Głowala W., *Próba teorii eseju literackiego*, w: *Genologia polska. Wybór tekstów*, Warszawa 1983, s.477-495.

Janion M., *Niesamowita Słowiańszczyzna. Fantazmaty literatury*, Kraków 2007.

Kowalczyk A.S., *Kryzys świadomości europejskiej w eseistyce polskiej lat 1945-1977 (Vincenz-Stempowski-Miłosz)*, Warszawa 1990.

Montaigne M., *Próby*, przeł. T. Boy-Żeleński, Kraków 2004.

*Polski esej literacki. Antologia*, wstęp i oprac. J. Tomkowski, wyd. I , Wrocław 2018, BNI329.

Tokarczuk O., *Czuły narrator*, Kraków 2020.

Wyka M., *Polski esej. Studia*, red. M. Wyka, Kraków 1991.

## Literatura uzupełniająca

Kalita M., *O wielowymiarowości współczesnego czeskiego eseju literaturoznawczego*, Katowice 2013.

Miłosz Cz., *Ogród nauk*, Lublin 1986.

Pamuk O., *Inne kolory. Eseje i opowiadania*, Kraków 2012.

Wroczyński T., *Esej – zarys teorii gatunku*, „Przegląd Humanistyczny” 1986, z. 5/6, s.101-113.

Wroczyński T., *O potrzebie prawdy. Autobiografizm w eseistyce Cz. Miłosza*, w: *Autobiografizm - przemiany, formy, znaczenia*, red. H. Gosk, A. Zieniewicz, Warszawa 2001, s.174-182.

Wyka K., *Wybór pism*, oprac. P. Mackiewicz, Wrocław 2019, BNI333.

## Uwagi

Jest to przedmiot obowiązkowy w ramach specjalności *pisanie kreatywne*.

Zmodyfikowane przez prof. dr hab. Marta Ruszczyńska (ostatnia modyfikacja: 07-05-2022 15:50)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ